

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

A V I Z

**la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii
nr. 190/2003 cu privire la veterani
(nr. 526 din 18.12.2020)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament Chiril Moțpan, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și domeniul dat ține de competența Parlamentului, fiind în concordanță cu prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Proiectul are ca obiect de reglementare modificarea articolului 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani.

4. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop susținerea veteranilor de război prin menținerea alocațiilor de stat acordate pentru merite deosebite, atât pentru beneficiarii stabiliți, în prezent cu traiul permanent în Republica Moldova, cât și pentru cei stabiliți peste hotarele Republicii Moldova. Astfel, se propune ca persoanele decorate cu

„Ordinul Republicii” sau cu ordinul „Ștefan cel Mare”, stabilite cu traiul permanent peste hotarele Republicii Moldova să beneficieze de *alocație lunară nominală de stat pentru persoanele cu merite deosebite față de stat* (alocație nominală).

5. Atenționăm că, proiectul de lege stabilește dreptul la alocația pentru merite deosebite doar pentru persoanele decorate cu „Ordinul Republicii” și ordinul „Ștefan cel Mare”, neglijând beneficiarii celorlalte categorii de alocații de stat pentru merite deosebite stabilite la art. 21 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 190/2003.

Prin urmare, relevăm că, normele propuse poartă un caracter discriminatoriu, aducând atingere drepturilor fundamentale ale omului privind egalitatea în fața legii și dreptul la asistență și protecție socială. Respectiv, proiectul contravine articolelor 46 și 47 coroborate cu articolele 16 și 54 din Constituția Republicii Moldova, cât și art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În contextul celor expuse, menționăm Hotărârea Curții Constituționale nr.29/2020 *pentru controlul constituționalității articolului 60 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993*, prin care norma alineatului (1) al art.60 din legea nominalizată a fost declarată neconstituțională. Aceasta se referă la neacordarea pensiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și familiilor acestora care au plecat în străinătate pentru domiciliere permanentă.

Prin urmare, existența unui tratament diferențiat al persoanelor care nu-și au domiciliul în Republica Moldova, în comparație cu cele care-și au domiciliul în Republica Moldova, în materie de plată a pensiilor, a alocațiilor de stat pentru merite deosebite față de stat, aduce atingere prevederilor articolelor 46 și 47, coroborate cu articolul 16 din Constituție.

6. Ținând cont că, proiectul implică cheltuieli financiare din bugetul de stat reținem că, reieșind din prevederile art. 131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, Hotărârea Curții Constituționale nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și potrivit art. 58 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului , acesta va putea fi adoptat, doar în condițiile în care aceste cheltuieli vor fi acceptate de către Guvern.

7. La fel, semnalăm și asupra faptului că Nota informativă la proiectul de lege nu întrunește condițiile stabilite la art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevede că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, și alte expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ.

8. De asemenea, semnalăm ca proiectul de lege necesită a fi supus avizării în mod obligatoriu, de către autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat și responsabile de implementarea prevederilor acestuia, instituțiile interesate și reprezentanților societății civile, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017

- Proiectul de lege conține și deficiențe de tehnică legislativă, din care motiv necesită a fi revizuit pentru ajustarea lui prevederilor Legii nr. 100/2017.

- În scopul respectării normelor tehnicii legislative, și reieșind din faptul că modificarea include în sine completarea sau excluderea unor părți din text, denumirea proiectului se va prezenta astfel:

„LEGE

pentru modificarea articolului 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani”.

- Partea introductivă și partea dispozitivă ale **Art. I** necesită a fi prezentate în următoarea redacție:

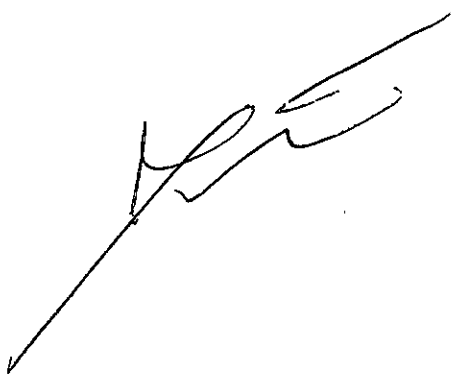
„Art. I. – Articolul 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

(4) Au dreptul la alocație nominală persoanele decorate cu "Ordinul Republicii" sau ordinul "Ștefan cel Mare", stabilite cu domiciliul în străinătate. Modul de solicitare și de plată a alocației nominale se stabilește de către Guvern.”

- **Art. II.** alineatul (1) la final, se va completa cu textul *”în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”*, iar din alineatul (2) – se va prezenta în următoarea formă:

”(2) Guvernul, în decurs de 30 de zile de la data publicării prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri pentru a aduce legislația în concordanță cu prezenta lege.”

Concluzionând cele expuse, relevăm asupra oportunității promovării proiectului de lege.

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes, positioned diagonally across the page.

ION CREANGĂ
Şef Direcție generală

Ex. E. Crețu
Tel. 280-588